

PWYLLGOR CRAFFU'R ECONOMI A DIWYLLIANT

DYDD IAU, 14 MEDI 2017

Yn Cynghorydd Howells(Cadeirydd)

bressenol:

Cynghorwyr Ebrahim, Gordon, Gavin Hill-John, Parkhill, Robson
a/ac Stubbs

8 : YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan y Cynghorydd Sattar.

9 : DATGAN BUDDIANNAU

Derbyniwyd datganiad o fuddiant gan y Cynghorydd Gordon, buddiant personol oedd hwn yn ymwneud ag eitem agenda 5 gan ei bod yn ymddiriedolwr canolfan gymunedol oedd yn cael ei hariannu gan Gymunedau Yn Gyntaf ar hyn o bryd.

10 : COFNODION

Cytunwyd bod cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 18 Gorffennaf 2017 yn gofnod cywir a chawsant eu llofnodi gan y Cadeirydd.

11 : RHAGLENNI GWAITH

Rhodddwyd Rhaglen Waith i'r Aelodau ei hystyried a'i chymeradwyo, ar sail trafodaethau yng nghyfarfod y Pwyllgor ar 18 Gorffennaf 2017.

Gofynnwyd i'r Aelodau nodi'r dyddiadau yn Atodlen 1 yr adroddiad, dywedodd y Prif Swyddog Craffu y byddai'n anfon negeseuon atgoffa/gwahoddiadau electronig ar gyfer y dyddiadau hyn. Nodwyd y byddai cyfarfodydd yn cael eu cynnal mewn Hybiau pan fo'n briodol.

Nododd yr Aelodau yr eitemau cyn penderfyniad a gadarnhawyd ar gyfer mis Tachwedd a mis Rhagfyr. Nododd yr Aelodau hefyd y gellid o bosibl symud eitemau Datblygu ac Adolygu Polisi yn dibynnu ar bwysau; byddai unrhyw ddiweddariadau i'r rhaglen yn cael eu dosbarthu i'r Aelodau.

Roedd yr Aelodau yn hapus y delir â Pherfformiad trwy eithriad ac i adroddiadau gwybodaeth a busnes y Cyngor gael eu trefnu pan fo'n briodol.

Credai'r Aelodau y byddai arbenigwyr annibynnol yn cael eu gwahodd i gyfarfodydd y Pwyllgor pan fo'n briodol.

O ran yr ymchwiliad i Ddiogelwch mewn Parciau, nodwyd bod hyn wedi'i gyfeirio at CASSC yn unol â'u Cylch Gorchwyl. Gofynnodd yr Aelodau a ydynt yn gallu cymryd rhan yn y Grŵp Gorchwyl a Gorffen hwnnw a dywedodd y Prif Swyddog Craffu eu bod yn gallu ac y byddai'n cyflwyno'r awgrymiad hwnnw.

Roedd yr Aelodau yn hapus cymeradwyo enwebiadau'r Cynghorydd Nigel Howells, y Cynghorydd Iona Gordon a'r Cynghorydd Gavin Hill-John i sefyll ar yr Ymchwiliad Parciau.

12 : GWASANAETH CYFLOGADWYAETH: CYNIGION YR YMGYNGHORIAD

Croesawodd y Cadeirydd y Cynghorydd Lynda Thorne, yr Aelod Cabinet dros Dai a Chymunedau; Sarah McGill, Cyfarwyddwr Cymunedau, Tai a Gwasanaethau Cwsmeriaid; Jane Thomas, Cyfarwyddwr Cynorthwyol Tai a Chymunedau a Louise Bassett, Arweinydd Tîm Cyflawni Partneriaeth i'r cyfarfod.

Cafodd yr Aelodau gyflwyniad ar Wasanaethau Cyflogaeth yng Nghaerdydd ac wedyn gwahoddodd y Cadeirydd gwestiynau a sylwadau gan yr Aelodau;

- Gobeithiodd yr Aelodau y byddai ymgynghoriadau wyneb yn wyneb yn cael eu cynnal yn y gymuned.
- Credodd yr Aelodau fod diffyg ffydd o ganlyniad i sancsiynau budd-dal, ac er mwyn cael pobl i ymgysylltu'n fwy dylai fod mwy o waith yn y cymunedau, mewn person, mewn hybiau, mwy o fentora a chymorth nac o'r blaen ar gael mewn Canolfannau Gwaith. Rhoddodd yr Aelod Cabinet enghraifft o hyn yn digwydd lle'r helpodd person ifanc i mewn i waith o gael ei faethu, trwy hyfforddiant ac i mewn i swydd; sy'n dangos llwyddiant yr hyn sy'n digwydd ar hyn o bryd.
- Gofynnodd yr Aelodau a yw staff yn ddigonol ymwybodol o'r rhwystrau y mae pobl agored i niwed yn eu hwynebu, esboniodd swyddogion fod staff yn ymwybodol iawn ac wedi'u hyfforddi mewn ystod enfawr o anghenion, gan gynnwys pobl sydd wedi'u heffeithio gan y cap budd-daliadau.
- Gofynnodd yr Aelodau am y trefniadau TUPE ar gyfer staff cyfredol a gofynnon nhw o le y mae'r arian dod ar gyfer hyn. Esboniodd swyddogion y byddai'r grant cyflogadwyedd a roddir gan Lywodraeth Cymru yn cael ei ddefnyddio ochr yn ochr â rhywfaint o arian grant.
- Nododd yr Aelodau fod anghenion dysgu iaith a Saesneg i siaradwyr ieithoedd eraill yn rhan enfawr o Gymunedau Yn Gyntaf ar hyn o bryd mewn rhai wardiau yn y Ddinas a gofynnon nhw beth fydd yn digwydd pan gaiff hyn ei dynnu'n ôl. Esboniodd swyddogion eu bod wedi nodi hyn fel risg/bwlch a'u bod yn gweithio gyda darparwyr cyfredol i edrych ar sut y gellir parhau'r ddarpariaeth.

Nodwyd bod rhywfaint o ddyblygu sylweddol mewn sawl ardal, roedd yn bwysig gwneud y defnydd gorau o adnoddau ac integreiddio gwasanaethau'n effeithiol ac yn effeithlon. Mae ffrydiau ariannu amrywiol ar gyfer Saesneg i siaradwyr ieithoedd eraill, i greu darlun llawn mae'n bwysig bod hyn yn cael ei fapio'n effeithiol yna sicrhau cyllid fel y gellir bodloni anghenion.

- Gofynnodd yr Aelodau, gyda chymaint o ddarparwyr a rhywfaint o ddyblu canlyniadol, pa mor hyderus y gallai swyddogion fod eu bod yn gallu ateb y galw am wasanaethau arbenigol. Dywedodd swyddogion fod cwestiynau yn

cael eu gofyn ar hyn o bryd i nodi'r bylchau; mae yna lawer o wasanaethau penodol ar hyn o bryd nad ydynt wedi'u cysylltu â Chymunedau Yn Gyntaf. Nododd yr Aelodau Cabinet y byddai cyllid sy'n mynd ymlaen yn llawer llai na Chymunedau Yn Gyntaf ac yn anochel byddai sawl gwasanaeth yn cael eu hatal, byddai ymgynghoriad yn nodi pa wasanaethau yw'r pwysicaf i'w cadw.

- Croesawodd yr Aelodau agwedd syml yn mynd ymlaen, yn cynnig mynediad i bawb ledled y Ddinas ac osgoi dyblygu.
- O ran adeiladu cymunedau gwydn, gofynnodd yr Aelodau a ellir sicrhau bod mentora ar gael i grwpiau cymunedol sydd am gael mynediad at gymorth. Dywedodd swyddogion y byddai grwpiau cymunedol yn cael eu cefnogi i ddod o hyd i ffynonellau cyllid eraill yn rhan o'r gwaith o adeiladu cymunedau gwydn, byddai hyn yn cael ei ddarparu trwy gronfa dreftadaeth.
- Croesawodd yr Aelodau'r syniad y bydd y cyfleoedd yn agored i bawb ac y caiff rhwystrau eu gwaredu a gofynnon nhw o ran Saesneg i siaradwyr ieithoedd eraill fod ystyriaeth yn cael ei rhoi i ffoaduriaid newydd, er enghraifft o Syria, sydd wedi'u haddysgu'n dda ond y mae angen cymorth cychwynnol arnynt.
- O ran y gronfa dreftadaeth, gofynnodd yr Aelodau a oes meini prawf a ddefnyddir gan y Cyngor i nodi angen ledled y Ddinas. Esboniodd swyddogion y darperir y meini prawf gan Lywodraeth Cymru a'u bod yn eang iawn. Byddai swyddogion am ddarparu sawl gwasanaeth ledled y Ddinas i gyd, roedd cwestiynau'n cael eu gofyn nawr trwy'r ymgynghoriad i geisio cael gwybod beth fyddai'r rhain. Byddai cynnig ar sut i ddefnyddio'r cyllid, a fyddai hyblyg yn hytrach na chael ceisiadau arno.
- Gofynnodd yr Aelodau a yw swyddogion yn gwybod beth fyddai'r cynigion o ran TUPE a faint o bobl fyddai'n colli eu swyddi o ganlyniad. Esboniodd swyddogion fod 80 aelod o staff Cymunedau Yn Gyntaf ar hyn o bryd, roedd 20 ohonynt eisoes wedi sicrhau cyflogaeth; byddai proses adael wedi strwythuro, byddai sawl swydd yn cael eu clustnodi mewn sefydliadau. Esboniwyd ymhellach y byddai cyllid yn cael ei ragnodi, byddai/ni fyddai sawl swydd yn gymwys ar gyfer TUPE, byddai hyn yn dibynnu ar ganlyniadau'r ymgynghoriad.
- Gofynnodd yr Aelodau a oes unrhyw bryderon cychwynnol wedi bod gan drydydd partïon a dywedwyd wrthynt fod llawer o gyfarfodydd wedi'u cynnal, roeddent i gyd yn bryderus ond wedi cyflwyno syniadau clir o le oedd y bylchau; roedd yn ymwybodol o fenter/penderfyniad Llywodraeth Cymru; roeddent wedi gweld cynnig y Cyngor ac roedd eu prif ddiddordeb ynghylch y gronfa dreftadaeth a sut y byddai'n cael ei defnyddio.
- Gofynnodd yr Aelodau a'r bwriad oedd cadw hyn yn y Gyfarwyddiaeth gyfredol a dywedwyd wrthynt fod hynny oedd y bwriad.
- Llongyfarchodd yr Aelodau swyddogion am y cynllun cadarnhaol sy'n edrych ymlaen ac am y gwaith wedi'i wneud gan swyddogion hyd yn hyn.

PENDERFYNWYD y câi barn y Pwyllgor ei thrafod yn ystod adran y cyfarfod sy'n trafod y ffordd ymlaen ac y câi llythyr ei anfon at yr Aelod Cabinet maes o law.

13 : DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Bydd cyfarfod nesaf Pwyllgor Craffu'r Economi a Diwylliant 5 Hydref 2017 am 4.30pm.